Region Stockholm

INTERPELLATION

REGIONFULLMÄKTIGE

Vänsterpartiet

2022-05-10

Interpellation av Lina el Yafi (V) om beslutet att avveckla tågvärdarna på pendeltåget

Den juni 2021 tog den politiska majoriteten i trafiknämnden beslut om att ersätta tågvärdarna på pendeltågen med kameror trots stora protester från fackförbund, funktionsrättsorganisationer och den politiska oppositionen. Vänsterpartiet har varit emot det här beslutet ända från början. Det senaste budet från MTR är att tågvärdarna ska börja fasas ut i september. Precis som vi befarade så är det här ett ogenomtänkt beslut som riskerar att få stora konsekvenser för trafiksäkerheten men också ökade kostnader för att installera kameror. Det sägs att en riskanalys är gjord men när skyddsorganisationen försökt få ut den så har man fått till svar att den inte rör arbetsmiljön.

Just nu genomförs tester med installerade kameror. Vi fått information att det finns stora problem med att installera kameror i den äldre vagntypen X60A då det uppstår problem med kontakten mellan enheterna när det kopplas ihop.

Beslutet har också fått tung kritik av funktionssätt i Stockholm län, DHR och Synskadades riksförbund. Det finns en oro att det spontana resandet riskerar att förvinna för personer med funktionsnedsättning. Enligt MTR är 97% av användande spontan rampservice. Det är alltså en viktig service för att SL ska nå sina mål lika resande för alla och tillgänglighetsgaranti.

Personalen och arbetstagarorganisationer har varnat för att spårtrafiksäkerheten försämras avsevärt om tågvärdarna förvinner. Förarna har det övergripande ansvaret för att genomföra en utrymning men för att göra det på ett säkert sätt tar man hjälp av tågvärden. Att ha en tågvärd som är utbildad att hantera akuta situationer är oerhört viktigt vid spontanevakueringar då farliga situationer snabbt kan uppkomma. Det är inte bara vid en evakuering man behöver vara två utan även vid sjukdomsfall eller påkörning då föraren blir tagen direkt ur tjänst och inte kan utföra några arbetsuppgifter förens en läkarkontroll genomförts.

Att utrymma ett tåg ska göras säkert men också inom en viss tidsrymd. Trafikverket har sedan några år ett regeringsuppdrag att införa effektivare hantering vid störningar i tågtrafiken och sedan december 2019 gäller nya evakuerings- och röjningstider. Det innebär att tåg ska evakueras inom en timme i Stockholms närområde och 2 timmar ute på landet. I förslaget att ta bort tågvärdarna hänvisar man till mobila lösningar som vara utplacerade på

fyra olika utryckningspunkter. Stockholms pendeltågnät är ca 24 mil långt och går längs svårtillgängliga platser och långa tunnlar.

I höstas evakueras ett pendeltåg mellan Älvsjö och Årstaberg. Orsaken var ett mycket omfattande ställverksfel som skapade kaos i trafiken. Resenärerna får gå längs tåget ca en halv kilometer. Lokföraren och tågvärden hjälps åt att organisera evakueringen och efter information till resenärerna gick man lugnt i samlad trupp till Årstabergs station och togs emot av vaktpersonal på plats. På tåget fanns bland annat barn, äldre, hundar, resväskor och en Citybike. Evakueringen gick bra tack vara gott samarbete mellan förare och tågvärd.

Nyligen inträffade ett sjukdomsfall ombord på ett pendeltåg med ett barn som var allvarligt sjuk. Tågvärden fanns på plats och kunde snabbt identifiera problemet, hålla kontakt med föraren och tillkalla räddningstjänst.

Dom här händelserna som bara några exempel av alla dagliga händelser där tågvärdarnas närvaro är avgörande för att tågen ska framföras säkert och gå i tid.

Med anledning av ovanstående vill jag fråga ansvarigt regionråd

1. Har det utförts någon riskanalys av borttagandet av tågvärdar och vad har den i så fall kommit fram till?
2. Håller budgeten för införandet av systemet med kameror eller har kostnaden ökat och i så fall med hur mycket?
3. Kan du garantera att SL kommer nå målet om lika resande för alla och leva upp till tillgänglighetsgaranti?
4. Hur kommer en evakuering av ett pendeltåg gå till när tågvärdarna förvinner och vilka inställelsetider kommer dom mobila resurserna ha?
5. Hur kommer akuta situationer hanteras? Akuta situationer kan t. ex vara sjukdomsfall både avseende trafikanter och förare eller vid påkörning då föraren chockas och tas direkt ur tjänst.
6. Kan du garantera att pendeltågstrafiken kommer leva upp till gällande evakuerings- och röjningstider?

Lina el Yafi (V)